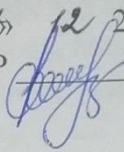

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра економічної політики

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,
протокол від «17» 12 2021 № 1

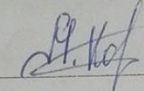
В.о. голови НМР С.А. Супруненко

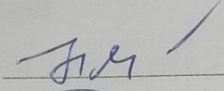
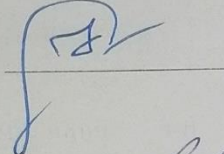
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Економічна теорія»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форми навчання)
галузь знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»

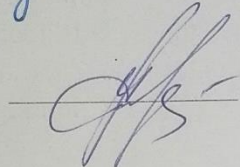
Статус дисципліни обов'язкова

Ірпінь – 2021

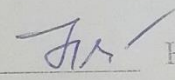
Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» складена на основі освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність», затвердженої Вченою радою УДФСУ «26» 04 2021 року (протокол № 5).

Укладач: М.А. Корж, к.е.н., доцент кафедри економічної політики

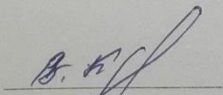
Рецензенти: Н.П. Мацелюх, д.е.н., професор, професор кафедри економічної політики
 О.А. Калганова, доцент, к.ю.н., в.о. завідувача кафедри кримінальних розслідувань

Гарант ОПП Г.Л. Чигрина, к.ю.н., доцент, професор кафедри кримінальних розслідувань

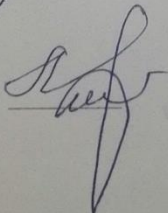
Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою економічної політики, протокол №3 від 16.12.2021р.

В.о. завідувача кафедри Н.П. Мацелюх, професор, д.е.н.

Розглянуто і схвалено вченою радою Факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол №5 від 16.12 2021р.

Голова вченої ради Факультету податкової справи, обліку та аудиту В.М.Краєвський, д.е.н., професор

Завідувач сектору планування, організації та контролю освітнього процесу
Завідувач сектору науково-методичного забезпечення освітнього процесу

 С.В. Меднікова

Реєстраційний № _____

Зміст

1.	Передмова	4
2.	Опис навчальної дисципліни	6
3.	Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	9
4.	Критерії оцінювання	20
5.	Засоби оцінювання	25
6.	Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю	25
7.	Рекомендована література	32

1. ПЕРЕДМОВА

Економічна наука в Україні, її пізнання й викладання перебувають нині на новому щаблі свого розвитку. Зміни в господарському та політичному житті нашого суспільства привели до істотних змін у розвитку економічної системи, що існувала раніше, і відповідно економічної теорії. Для здійснення трансформаційних перетворень виникла необхідність застосування кращих досягнень світової економічної науки, реалістичних теорій і практичних рекомендацій. Економічна теорія – суспільна наука, вивчення якої дозволяє майбутнім фахівцям у галузі права та цивільної безпеки значно розширити і поглибити знання з фундаментальних основ функціонування і розвитку національної економіки, допоможе студентам усвідомити та зрозуміти сутність та виявити стан дослідження актуальних проблем національної економіки, сконцентрувати увагу на ще не вирішених питаннях економічної теорії і політики.

Першочергове завдання вищих навчальних закладів – формувати у студентської молоді наукове економічне мислення, системні наукові знання, на ґрунті яких тільки й може виникнути її науковий економічний світогляд та здійснюватимуться практичні дії. Саме університети покликані готувати сучасних економістів. Адже від рівня їх компетенцій і професіоналізму залежить в кінцевому рахунку постіндустріальний розвиток українського суспільства та його економіки.

Мета навчальної дисципліни: формування у молодих спеціалістів сучасного економічного мислення, адекватного специфіці соціально-економічних перетворень, що дасть змогу з нових світоглядних, концептуальних позицій усвідомити існуючі та гіпотетичні суперечності життя й використати їх у господарській практиці.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- здобуття студентами перших економічних знань про господарський механізм, економічний розвиток, виробничі відносини та види виробництва, про соціально-економічний устрій суспільства та фінансові відносини в суспільстві;

- набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури;

- набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є економіка в цілому (на мікро-, макро- і глобальному рівнях).

Предметом навчальної дисципліни є відносини між людьми, що виникають у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання економічних благ. Ці економічні відносини регулюються об'єктивними економічними законами і реалізуються через економічну поведінку суб'єктів, які приймають рішення в умовах необмежених потреб і обмежених ресурсів. Економічна поведінка суб'єктів здійснюється в межах правового поля, норми якого повинні відповідати інтересам та цілям суспільства.

Методи та форми навчання формами навчання: денна (форма навчання є основною формою здобуття певного рівня освіти з відривом від виробництва), заочна (форма здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти без відриву від виробництва).

Основними методами навчання за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів (цільова аудиторія). За організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Індивідуально-консультаційна робота є невід'ємною складовою частиною опрацювання тем навчальної дисципліни. Індивідуальне завдання направлене на більш глибоке вивчення методології ціноутворення суб'єктів господарювання та на відпрацювання у студентів навичок

наукового дослідження, економічного мислення. Індивідуальна робота відображає рівень теоретичних та практичних вмінь та навичок слухачів, отриманих в ході вивчення даної дисципліни, і здатність застосовувати їх в реальному житті.

Індивідуально-консуляційна робота може бути проведена за вибором лектора, у формі:

індивідуального науково-дослідного завдання, яке переглядає поглиблення вивчення певної проблематики дисципліни;

підготовки статті, тез доповіді і виступу на науково-практичних конференціях, форумах;

розрахункового завдання.

Форми організації занять: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle.

Організація поточного та підсумкового контролю знань передбачає виконання:

- двох модульних контрольних робіт;
- контроль систематичності та активності роботи здобувачів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни;
- модульний контроль;
- диференційований залік наприкінці вивчення курсу.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (90 год/3 кредити ЄКТС)

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов'язкова	
Модулів - 2	Галузь знань 26 «Цивільна безпека»	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 3		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		2-й	2-й
	Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»	Лекції	
		24 год.	4 год.
		Семінарські	
		20 год.	2 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		44 год.	82 год.
		Індивід. консультац. робота:	
		2 год.	2 год.
		Вид контролю: диф. залік	

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями.

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК18. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмними результатами навчання для освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» є:

PH1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення курсу «Економічна теорія» є такі дисципліни, які забезпечують здобуття універсальних навичок дослідника та загальної наукової підготовки, а саме «Філософія», «Теорія держави і права».

Знання та вміння, які будуть базуватися на вивченні дисципліни «Економічна теорія» знайдуть своє застосування при вивченні таких дисциплін, як «Адміністративне право України», «Кримінальне право України (загальна частина)», «Кримінальне право України (особлива частина)», «Національна безпека України».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (90 год/3 кредити ЄКТС)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	Інд. к.р.	с.р.		л	п	лаб	Інд. к.р.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ І Загальні засади економічного розвитку та формування ринку (2 залікових кредити - 54 години)												
ЗМ 1. Основи економічного розвитку (Теми 1-5)												
Тема 1. Економічна наука	7	2	1	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 2. Економічні потреби та інтереси. Економічна діяльність	5	2	1	-	-	2	9	1	-	-	-	8
Тема 3. Економічна система	6	1	1	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 4. Форми організації суспільного виробництва. Гроші	5	1	1	-	-	3	8	-	-	-	-	8
Тема 5. Відносини власності в економічній системі	6	2	2	-	-	2	1		1			
Разом за змістовим модулем 1	29	8	6	-	-	15	34	2	1	-	-	31
ЗМ 2. Теоретичні основи мікроекономіки (Теми 6-9)												
Тема 6. Сучасний ринок, його сутність, структура та умови функціонування	5	1	1	-	-	3	6	-	-	-	-	6
Тема 7. Механізм саморегулювання ринку: попит, пропозиція, ціна	7	2	1	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Тема 8. Підприємництво. Капітал: сутність, типи, види, кругообіг	7	2	1	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 9. Конкуренція та її роль у ринковій економіці	6	1	1	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 2	25	6	4	-	-	15	21	1	1	-	-	19
Всього годин	54	14	10	-	-	30	54	3	1			50
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 2. Функціонування національної та світової економіки (1 заліковий кредит - 36 годин)												
ЗМ 3. Теоретичні основи макроекономіки (Теми 10-14)												
Тема 10. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	9	2	2	-	2	3	9	-	1	-	2	6
Тема 11. Економічна динаміка	7	2	2	-	-	3	6	-	-	-	-	6
Тема 12. Інфляційний механізм	7	2	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 13. Бюджетно-податкова політика	6	2	2	-	-	2	9	1	-	-	-	8
Тема 14. Світове господарство	7	2	2	-	-	3	7	-	-	-	-	7
Всього за ЗМ 3	36	10	10	-	-	14	36	1	1	-	2	32
Всього годин	36	10	10	-	2	14	36	1	1	-	2	32
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)												
Форма підсумкового контролю – диференційований залік												
Разом годин з курсу	90	24	20	-	2	44	90	4	2	-	2	82

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

МОДУЛЬ 1. Загальні засади економічного розвитку та формування ринку

ЗМ 1. Основи економічного розвитку

Тема 1. Економічна наука

План лекційних занять

1. Сучасна структуризація економічної науки.
2. Принципи, категорії і закони економічної науки.
3. Принципи економічної науки.
4. Категорії економічної науки.
5. Закони економічної науки.
6. Роль економічної науки у формуванні професійних компетенцій.

План семінарського заняття

1. Економічна наука: об'єкт, предмет, сучасна структуризація.
2. Етапи розвитку економічної науки.
3. Принципи, категорії і закони економічної науки.
4. Методи економічної науки.
5. Економічне мислення: сутність, типи.
6. Роль фундаментальної економічної науки у формуванні професійних компетенцій майбутніх фахівців.
7. Тенденції синтезу основних напрямів економічної науки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Свідомість людини: поняття, виникнення, властивості, структура
2. Економічна свідомість. Економічне мислення

Перелік питань для самоконтролю

1. Що вивчає економічна теорія?
2. Яким чином економічна теорія пов'язана з правовими науками?
3. За якими ознаками класифікуються економічні системи?
4. Які основні трансформації здійснювалися в Україні при переході до ринкової економіки?
5. Які основні поняття та закони притаманні ринковій економіці?
6. Які негативні риси притаманні ринковій економіці?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,2,3,5]

Додаткові:[1,2,5,6]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5]

Тема 2. Економічні потреби та інтереси. Економічна діяльність

План лекційних занять

1. Економічні потреби: сутність, структура. Ієрархія потреб.
2. Економічні інтереси. Взаємозв'язок потреб, інтересів, мотивів, стимулів.
3. Економічна поведінка. Економічна діяльність.

План семінарського заняття

1. Економічні потреби: сутність, структура.
2. Ієрархія потреб.
3. Закон зростання потреб і механізм його дії.
4. Економічні інтереси. Взаємозв'язок потреб, інтересів, мотивів, стимулів.
5. Національний економічний інтерес
6. Економічна поведінка. Сутність та види економічної діяльності.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Дослідження економічної природи потреб людини в історії економічної думки.
2. Економічна поведінка.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що таке потреби? Назвіть кілька прикладів.
2. За якими критеріями класифікують потреби? Як би ви їх класифікували?
3. Що таке економічна потреба? Чим вона відрізняється від звичайної?
4. Що таке мотив і мотивація? Яка між ними різниця?
5. Як пов'язані рівень розвитку виробництва та потреби?
6. Чому потреби безмежні?
7. Як визначається гранична корисність?
8. Що таке економічні інтереси?
9. Що таке ієрархічність потреб?
10. Які є основні теорії мотивації? Які з них на вашу думку найдоцільніші?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,3,4,5]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,4,5]

Тема 3. Економічна система

План лекційних занять

1. Категорія «економічна система»: сутність, зміст, структура.
2. Класифікація (типологізація) економічних систем.
3. Місце і роль людини в економічній системі.

План семінарського заняття

1. Періодизація історичної еволюції господарської сфери суспільства.
2. Економічна структура сучасного суспільства.
3. Категорія «економічна система»: сутність, зміст, структура.
4. Класифікація (типологізація) економічних систем.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Структурні елементи економічної системи і розкрийте їхній взаємозв'язок.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає відмінність формаційного і цивілізаційного підходів до періодизації суспільного розвитку?
2. Дайте визначення поняття "цивілізація". Які критерії розвитку цивілізації існують в науці?
3. У чому полягає сутність економічної системи?
4. Якими критеріями визначається тип економічної системи?
5. Назвіть структурні елементи економічної системи і розкрийте їхній взаємозв'язок.
6. Розкрийте зміст поняття "ринкова економіка".
7. Розкрийте зміст поняття "командна економіка".
8. Розкрийте зміст поняття "змішана економіка".
9. Розкрийте зміст поняття "традиційна економіка".
10. Які існують національні моделі економічних систем і у чому полягає їхня специфіка?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,3,4,5]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,4,5]

Тема 4. Форми організації суспільного виробництва. Гроші

План лекційного заняття

1. Натуральна і товарна форми організації суспільного виробництва.
2. Товар і його характеристики.
3. Грошовий обіг і його закони.

План семінарського заняття

1. Товар і його характеристики.
2. Гроші. Грошовий вимір вартості товару.
3. Теорії походження та сутності грошей.
4. Функції грошей.
5. Грошові агрегати.
6. Сучасні функціональні форми грошей.
7. Закони грошового обігу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості сучасного грошового обігу.

2. Можливості використання загального закону грошового обігу в різних економічних системах.

Перелік питань для самоконтролю

1. Яке господарство називається товарним? За якими ознаками воно відрізняється від нетоварного?
2. У чому полягає суть протиріччя товарного виробництва? Наведіть практичний приклад дії такого протиріччя.
3. Охарактеризуйте умови появи та етапи розвитку товарного виробництва.
4. Які види спеціалізації ви знаєте? Чому спеціалізація веде до зростання продуктивних сил суспільства?
5. Розкрийте зміст поняття «економічна відособленість». Чому економічна відособленість передбачає товарний обмін?
6. У чому полягає економічна свобода суб'єктів товарного господарства? Які економічні стимули вона створює?
7. Дайте характеристику товару і приведіть його відмінності від продукту. Охарактеризуйте основні властивості товару.
8. Як визначається величина вартості товару і які чинники впливають на неї?
9. Дайте визначення закону вартості, охарактеризуйте його суть і функції.
10. Проаналізуйте і коротко опишіть альтернативні теорії вартості.

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5]
2. Додаткові:[1,2,5,6]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5]

Тема 5. Відносини власності в економічній системі

План лекційного заняття

1. Економічний зміст власності. Типи, види й форми власності
2. Еволюція відносин власності. Функції власності.
3. Становлення відносин власності в Україні

План семінарського заняття

1. Власність, її місце і роль в економічній системі.
2. Економічний зміст та юридична форма власності
3. Правове регулювання відносин власності в мережі Інтернет
4. Роздержавлення і приватизація об'єктів власності.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Форми власності в Україні. Закон України «Про власність».
2. Роздержавлення і приватизація об'єктів власності.

Перелік питань для самоконтролю

1. Поняття власності.
2. Суб'єкти та об'єкти власності.
3. Місце власності в економічній системі.
4. Поняття економічної системи.
5. Еволюція відносин власності.
6. Форми власності в Україні. Закон України «Про власність».
7. Економічні та соціальні форми реалізації власності.
8. Економічні інтереси та їх система. Сутність економічних інтересів.

9. Характерні риси економічних інтересів. Єдність та суперечності економічних інтересів.
10. Роздержавлення і приватизація об'єктів власності.

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5]
2. Додаткові:[1,2,5,6]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5]

ЗМ 2. Теоретичні основи мікроекономіки

Тема 6. Сучасний ринок, його сутність, структура та умови функціонування

План лекційного заняття

1. Ринок, його сутність та функції. Умови функціонування ринку. Суб'єкти ринкової економіки.
2. Сучасний ринок, його сутність і структура. Класифікація ринків.
3. Інфраструктура ринку та її елементи.

План семінарського заняття

1. Види та принципи класифікації ринків
2. Закони ринку
3. Економічні основи ринкового механізму
4. Конкуренція та її роль у функціонуванні ринку
5. Роль держави у ринковій економіці

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Рентні відносини.
2. Ринок землі.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що являє собою ринок як економічна категорія?
2. Охарактеризуйте функції ринку.
3. З яких основних елементів складається ринок?
4. Що є вирішальною умовою створення ринкових господарств?
5. Охарактеризуйте види ринків.
6. Які моделі ринкового господарства Ви знаєте?
7. Що являє собою ринкова інфраструктура і яка її соціальна роль?
8. Як визначається курс акції?

Рекомендовані літературні джерела:

4. Основні: [1,2,4,5]
5. Додаткові:[1,2,5,6]
6. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5]

Тема 7. Механізм саморегулювання ринку: попит, пропозиція, ціна

План лекційного заняття

1. Сутність ринкового попиту
2. Сутність ринкової пропозиції
3. Взаємодія ринкового попиту і пропозиції

План семінарського заняття

1. Дайте визначення індивідуального та ринкового попиту.
2. Охарактеризуйте криві індивідуального та ринкового попиту.
3. Дайте визначення функції попиту.
4. Які фактори впливають на попит?
5. У чому полягає різниця між зміною попиту та зміною обсягу попиту?
6. Дайте визначення індивідуальної та ринкової пропозиції.
7. Що означає функція пропозиції, як вона зображається графічно?
8. Охарактеризуйте фактори впливу на пропозицію.
9. Поясніть різницю між зміною пропозиції та зміною обсягу пропозиції.
10. Поясніть ефект взаємодії попиту та пропозиції.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Які існують види еластичності?
2. Як змінюється еластичність попиту із зростанням обсягів споживання?

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому різниця між попитом та обсягом попиту?
  2. Для яких благ не діє закон попиту?
  3. Які фактори впливають на зміну попиту?
  4. Як впливає зміна доходів споживачів на різні категорії благ?
  5. Чим пропозиція відрізняється від обсягу пропозиції?
  6. Назвіть фактори, що змінюють пропозицію.
  7. Що таке ціна рівноваги?
- нтних ринків та його вплив на добробут населення.
- 8 Наведіть приклади ринків, де автоматично встановити рівновагу неможливо.

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5]
2. Додаткові:[1,2,5,6]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5]

Тема 8. Підприємництво. Капітал: сутність, типи, види, кругообіг

План лекційних занять

1. Підприємництво: сутність, функції, види в ринковій економіці.
2. Капітал як соціально-економічна категорія.
3. Кругообіг капіталу підприємства та його стадії.
4. Людський капітал.

План семінарського заняття

1. Капітал як соціально-економічна категорія. Теорії капіталу.
2. Перетворення грошей у капітал. Загальна формула руху капіталу.
3. Первісне нагромадження капіталу.
4. Людський капітал як соціально-економічна категорія.
5. Теорія людського капіталу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Перетворення грошей у капітал. Загальна формула руху капіталу.
2. Первісне нагромадження капіталу.
3. Теорія людського капіталу.

Перелік питань для самоконтролю

1. Поясніть суть та завдання підприємства.
2. Охарактеризуйте умови, в яких функціонують підприємства.
3. Дайте визначення виробничої функції.
4. Охарактеризуйте властивості виробничої функції.
5. Економічна сутність капіталу підприємства.
6. Систематизація видів капіталу за основними класифікаційними ознаками.
7. Кругообіг капіталу підприємства.
8. Основні принципи формування капіталу підприємства.
9. Концепція вартості капіталу.
10. Основні принципи, на яких базується процес оцінки вартості капіталу.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,2,4,5]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,3,5]

Тема 9. Конкуренція та її роль у ринковій економіці

План лекційного заняття

1. Конкуренція, її сутність та функції.
2. Форми і методи конкурентної боротьби.
3. Причини виникнення та сутність монополізму.
4. Види та форми монополій. Олігополія.

План семінарського заняття

1. Сутність та види монополій
2. Цінова дискримінація, ступені цінової дискримінації
3. Переваги та недоліки монопольного ринку
4. Сутність олігополії та її характерні риси
5. Монополістична конкуренція

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Наслідки монополізації економіки. Антимонопольна політика і антимонопольне законодавство.
2. Дайте оцінку економічній ефективності ринку олігополії.

Перелік питань для самоконтролю

1. Охарактеризуйте умови ринку чистої монополії.
2. Які ви знаєте бар'єри для вступу в галузь в умовах чистої монополії?
3. Назвіть відмінності між чистою конкуренцією та чистою монополією?
4. Назвіть засоби антимонопольного регулювання.
5. У чому полягає різниця конкурентної та монопольної рівноваги?
6. Охарактеризуйте ринок моносонії.
7. Охарактеризуйте ознаки олігополістичного ринку.
8. Яка риса є ключовою для олігополії?
9. Які Ви знаєте бар'єри для вступу в галузь в умовах олігополії?
10. Дайте оцінку економічній ефективності ринку олігополії.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,2,4,5]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,3,5]

МОДУЛЬ 2. Функціонування національної та світової економіки (теми 10, 11, 12, 13, 14)

ЗМ 3. Теоретичні основи макроекономіки

Тема 10. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

План лекційних занять

1. Сутність та особливості системи національних рахунків.
2. Показники обсягу національного виробництва.
3. Показники рівня цін.

План семінарського заняття

1. Основні категорії та поняття системи національних рахунків.
2. Методика обчислення макроекономічних показників.
3. Індекс цін. Інфлювання та дефлювання.
4. Суспільний добробут та особливості його визначення.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Номінальний та реальний ВВП.
2. Рух та розподіл національного продукту.

Індивідуально-консультаційна робота

1. Теоретичні засади, принципи побудови та етапи розвитку національного рахівництва.
2. Валовий внутрішній продукт і валовий національний дохід як основні макроекономічні показники СНР: суть і методи обчислення.
3. Аналіз динаміки ВВП та ВНД в Україні.
4. Новітні індикатори макроекономічного розвитку як альтернатива ВВП

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити сутність системи національних рахунків.
2. Назвати сектори СНР.
3. Яких принципів дотримується СНР?
4. Назвати та дати характеристику категоріям СНР.
5. Назвати основні макроекономічні показники.
6. Що таке валовий випуск (ВВ)?
7. Назвати основні форми розрахунку ВВ.
8. Дайте визначення валового внутрішнього продукту (ВВП).
9. Які існують методи вимірювання ВВП?
10. Чому дорівнює ВВП в умовах економічної рівноваги?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,3,4,5]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,4,5]

Тема 11. Економічна динаміка

План лекційних занять

1. Сутність економічного зростання.
2. Неокласична модель економічного зростання: нагромадження капіталу.
3. Неокласична модель економічного зростання: збільшення населення і НТП.

План семінарського заняття

1. Особливості економічних циклів та їх фази.
2. Види і тривалість економічних циклів.
3. Сутність та особливості економічного зростання.
4. Моделі економічного зростання.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сучасні теорії економічного зростання.
2. Проблеми економічного зростання в різних групах країни та в Україні

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити суть ділового економічного циклу.
2. Назвати та дати характеристику фазам економічного циклу.
3. Назвати причини економічних коливань.
4. Охарактеризуйте цикли: короткі, середні великі.
5. Дати характеристику економічному зростанню.
6. Яке постає основне питання у теорії економічного зростання?
7. Назвати якими двома взаємопов'язаними способами вимірюється економічне зростання.
8. Що являє собою нульове економічне зростання?
9. Назвати основні два типи економічного зростання.
10. Назвати три групи чинників економічного зростання, що розрізняють у макроекономіці.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,3,4,5]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,4,5]

Тема 12. Інфляційний механізм

План лекційного заняття

1. Інфляційні явища в економіці.
2. Види інфляції.
3. Соціально-економічні наслідки інфляції.

План семінарського заняття

1. Механізм функціонування інфляційного процесу.
2. Зв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса.
3. Ефект Фішера. Ефект Олівера-Танзі. Інфляційний податок.
4. Наслідки інфляції та антиінфляційні заходи.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Теорія реального ділового циклу.
2. Підходи до проблеми «безробіття і інфляція» в кейнсіанстві і монетаризмі.
3. Антиінфляційні заходи.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дати визначення та характеристику інфляції як економічному явищу.
2. Від чого залежать соціально-економічні наслідки інфляції?
3. Що породжує інфляцію?

4. Що таке дефляція?
5. Що таке дезінфляція?
6. Розкрити класифікацію інфляції.
7. Що відображує кривою Філіпса?
8. Назвати основні причини щодо виникнення та існування кривої Філіпса.
9. Розкрити суть різних тлумачення щодо кривої Філіпса (погляди кейнсіанців, класиків, монетаристів).
10. Розкрити суть теорії адаптивних очікувань.

Рекомендовані літературні джерела:

4. Основні: [1,2,4,5]
5. Додаткові:[1,2,5,6]
6. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5]

Тема 13. Бюджетно-податкова-політика

План лекційного заняття

1. Сутність та особливості бюджетно-податкової політики.
2. Дискреційна та недискреційна фіскальна політика.
3. Бюджетний дефіцит та управління державним боргом.

План семінарського заняття

1. Державний бюджет і державний борг.
2. Види бюджетно-податкової політики.
3. Чиста фіскальна політика на основі моделі IS-LM.
4. Кількісна визначеність рівноважних параметрів моделі IS-LM під впливом чистої фіскальної експансії.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Гнучкість цін у моделі IS-LM.
2. Зовнішні «шоки» у моделі IS-LM.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити суть бюджетно-податкової (фіскальної) політики.
2. Назвати основні джерела доходів держбюджету.
3. Розкрити суть «податків» як економічної категорії.
4. Дати класифікацію податкам.
5. Що являє собою податкова ставка?
6. Розкрити суть кривої Лаффера.
7. Дати характеристику державним видаткам.
8. Як класифікують державні видатки?
9. Розкрити сутність дискреційної бюджетно-податкової політики.
10. Розкрити сутність недискреційної бюджетно-податкової політика?

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5]
2. Додаткові:[1,2,5,6]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5]

Тема 14. Сучасне світове господарство

План лекційного заняття

1. Теорії міжнародної торгівлі та міжнародного руху капіталу
2. Зовнішньоторговельна політика
3. Міжнародні потоки капіталів та валютний курс
4. Платіжний баланс.

План семінарського заняття:

1. Теорії абсолютних та відносних переваг.
2. Вигоди від зовнішньої торгівлі.
3. Тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі.
4. Номінальний та реальний обмінний курс.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Аргументи на користь та проти політики протекціонізму.
2. Валютний ринок та фактори обмінного курсу.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити сутність теорії абсолютної переваги.
2. Розкрити сутність теорії порівняльної переваги.
3. В чому сутність теорії Хекшера-Оліна?
4. В чому сутність парадоксу Леонт'єва?
5. Розкрити сутність міжнародної торгівлі.
6. Назвати причини міжнародної торгівлі.
7. В чому сутність зовнішньоторговельної політики?
8. Як діють міжнародні валютні ринки?
9. Що таке номінальний валютний курс?
10. Що таке реальний валютний курс?

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4]
2. Додаткові:[1,2,5,7]
3. Інформаційні ресурси і Інтернеті:[1,2,4].

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 бали.

Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського / лабораторного / практичного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 4.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Економічна теорія»

Структура розподілу балів за семінарські заняття для здобувачів вищої освіти денної форми з навчальної дисципліни є наступною:

Модулі	Модуль 1 - (20 балів)					Контрольний захід №1	Диф. залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів	
Загальна кількість балів за модулем №1	20								5
Теми	T.1,2	T.3,4	T.5	T.6,7	T.8,9				
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3	3				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 - (30 балів)					Контрольний захід №2			
Загальна кількість балів за модулем №2	30								5
Теми	T.10	T.11	T.12	T.13	T.14				
Відповідь на семінарських заняттях	3	3	3	3	3				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	5								
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти MOODLE	5								

Таблиця 4.2

Структура розподілу балів за семінарські заняття для здобувачів вищої освіти заочної форми з навчальної дисципліни є наступною:

Модулі	Модуль 1 - (10 балів)					Контрольний захід №2	Диф. залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів	
Загальна кількість балів за модулем №1	10								
Теми	T.1,2	T.3,4	T.5	T.6,7	T.8,9				
Відповідь на семінарському занятті	-	-	10	-	-				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 - (30 балів)					Контрольний захід №2			
Загальна кількість балів за модулем №2	30								15
Теми	T.10	T.11	T.12	T.13	T.14				
Відповідь на семінарських заняттях	10	-	-	-	-				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	15								
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти MOODLE	-								

Таблиця 4.3

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на семінарських заняттях (денна форма навчання)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1,5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Таблиця 4.4

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на семінарських заняттях (заочна форма навчання)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт (денна форма навчання).

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів.

Критерії оцінювання контрольної роботи (заочна форма навчання).

Формою контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі та оцінюється від 0 до 15 балів.

Таблиця 4.5

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна)
Теоретичні питання	2(1×2)/ 4(2×2)
Тестовий блок	2(10×0,2)/ 5(10×0,5)
Практичні завдання	1/6
Всього	5/15

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (денна/заочна)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обгрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2/4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1/2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обгрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,5-1/0,5-2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.7

Критерії оцінювання тестового блоку (денна/заочна)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	0,2/0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише одного визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	0,1/0,25
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Таблиця 4.8

Критерії оцінювання практичних завдань (денна/заочна)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розв'язав всі практичні завдання та надав розгорнуті пояснення до них з обгрунтуванням відповіді.	1/6
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розв'язав одне практичне завдання та надав розгорнуте пояснення з обгрунтуванням відповіді.	0,5/3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розв'язав жодного практичного завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота для денної проводиться у формі реферату, презентації, проєктів або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 5 балів.

Індивідуальна робота для заочної форми проводиться у формі реферату, презентації, проєктів або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 15 балів.

Таблиця 4.9

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти (денна/заочна)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5/15	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовлення по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
2,5/7,5	Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовлення презентації.
0	Не написання реферату та презентації по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE (максимально до 5 балів).

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.10):

Таблиця 4.10

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вмє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вмє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вмє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві; добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні			

		обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		
--	--	---	---	--	--

Таблиця 4.11

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЕКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Значення оцінки ЕКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Диференційований залік	залік
40-50	A	відмінно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
40-44	B	дуже добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
35-39	C	добре			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	задовільно	
25-29	E	достатньо			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться в відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань;
- виступи на наукових заходах;
- індивідуально-дослідне завдання.
- комп'юторне тестування у системі дистанційної освіти Moodle;
- диференційований залік.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Формами поточного контролю є: наукові дискусії, усне та письмове опитування на семінарських заняттях. Здобувачі, що вивчають курс виконують дві контрольні роботи з кожного навчального модулю.

По завершенню вивчення курсу, студенти пишуть підсумкову (залікову) роботу у формі диференційованого заліку, яка є підсумковим контролем засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Перелік питань до поточного контролю за модулем 1:

1. Виникнення економічної теорії, основні етапи і напрямки її розвитку.
2. Економічна думка в Україні та її розвиток в сучасних умовах.
3. Предмет, методи і функції економічної теорії.
4. Економічна теорія та економічна політика, їх взаємозв'язок.
5. Зміст економічної системи. Типи економічних систем.
6. Суспільне виробництво, суть, структура та проблеми його організації. Чинники суспільного виробництва (економічні ресурси).
7. Ефективність економіки. Крива виробничих можливостей.
8. Власність в економічній системі суспільства. Сучасні тенденції розвитку власності. Закон України "Про власність".
9. Роздержавлення і приватизація власності: суть, принципи, способи, межі і соціальні наслідки. Закон України "Про приватизацію майна державних підприємств".
10. Товар і його властивості. Класифікація товарів. Теорії вартості.
11. Виникнення, суть і функції грошей. Закон грошового обігу.
12. Суть, умови виникнення та принципи функціонування ринкової системи. Функції і структура ринку.
13. Особливості і проблеми формування соціально-ринкової економіки в Україні.
14. Інфраструктура ринку та її основні елементи.
15. Економічний зміст попиту і пропозиції. Закон попиту і закон пропозиції. Детермінанти попиту і пропозиції. Еластичність попиту і пропозиції.
16. Суть, види і функції ціни в ринковій економіці. Вплив держави на ціноутворення в умовах ринкової системи.
17. Конкуренція та її роль у функціонуванні ринкової економіки. Монополія як антипод конкуренції.
18. Подолання монополізму та захист економічної конкуренції в Україні в сучасних умовах. Закон України "Про захист економічної конкуренції".
19. Економічні функції держави в умовах ринку. Підвищення дієвості держави в Україні у сучасних умовах.
20. Необхідність, сутність та основні методи та форми державного регулювання ринкової економіки. Межі регулюючої діяльності держави.
21. Проблеми розвитку підприємництва в Україні у сучасних умовах. Державна підтримка малого підприємництва.
22. Суть підприємництва, його види, форми, функції та принципи. Закон України "Про підприємництво".
23. Організаційно-правові форми підприємництва у країнах з ринковою економікою та в Україні.
24. Підприємство у системі підприємництва. Суть і види підприємств.
25. Капітал як матеріальна основа підприємницької діяльності.
26. Особливості підприємництва в агропромисловому комплексі. Рентні відносини. Ціна землі.
27. Суть заробітної плати, її форми, системи, функції та елементи організації.
28. Суть і основні види витрат виробництва. Витрати виробництва в короткостроковому періоді.
29. Витрати виробництва у довгостроковому періодах. Ефект масштабу.
30. Основні фактори зниження витрат виробництва.
31. Прибуток у ринковій економіці. Види і джерела прибутку.
32. Національна економіка: суть, структура і особливості.
33. Система національних рахунків. Основні макроекономічні показники.
34. Сукупний попит і сукупна пропозиція.
35. Споживання і заощадження: сутність і функції.
36. Інвестиції і фактори, що впливають на їх величину. Формування інвестиційного потенціалу в Україні в сучасних умовах.

37. Грошові системи та їх еволюція. Попит і пропозиція грошей.
38. Позичковий відсоток і його ставка. Фактори, що впливають на позичковий відсоток.
39. Кредитно-банківська система та її реформа в Україні.

Перелік питань до поточного контролю за модулем 2:

1. Суть, структура і функції фінансової системи. Державний бюджет.
2. Податкова система і податкова політика держави. Вдосконалення податкової системи в Україні у сучасних умовах.
3. Економічне зростання, його суть, показники, типи і фактори.
4. Економічна рівновага і циклічність. Теорії економічних циклів, фази циклів, види циклів.
5. Інфляція, її суть, типи, форми прояву, причини та соціально-економічні
6. наслідки інфляції. Проблема інфляції в Україні.
7. Безробіття, його причини і типи. "Ціна" безробіття.
8. Політика держави у галузі зайнятості і безробіття. Закон України "Про зайнятість населення".
9. Соціальний прогрес: зміст, критерії, показники, основні напрямки.
10. Доходи населення і джерела їх формування у ринковій економіці. Нерівність доходів.
11. Основні завдання та напрямки соціальної політики в Україні у сучасних умовах.
12. Суть світового господарства, етапи його розвитку та структура.
13. Сучасні форми міжнародного економічного співробітництва.
14. Об'єкт і предмет макроекономіки.
15. Функції макроекономіки.
16. Методи макроекономіки.
17. Модель економічного кругообігу.
18. Принципи розрахунку валового внутрішнього продукту.
19. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту.
20. Принципи та методи розрахунку валового національного продукту.
21. Відмінність валового національного продукту від валового внутрішнього продукту.
22. Принципи та методи розрахунку чистого національного продукту та національного доходу.
23. Індекси цін та їх значення в макроекономіці.
24. Номінальний та реальний валовий внутрішній продукт.
25. Інфлювання та дефлювання.
26. Циклічність як форма економічного розвитку.
27. Теорії економічного циклу.
28. Інвестиції та дохід.
29. Роль держави у змішаній економіці.
30. Розкрити суть класичної теорії макроекономічного регулювання.
31. Антиінфляційні заходи.
32. Податкова політика: вплив податків на доходи бюджету.
33. Зобразити графічно та розкрити суть кривої Лаффера.
34. Розкрити економічну суть державного бюджету. Що є об'єктами оподаткування та суб'єктами оподаткування? Що таке одиниця оподаткування та податкова ставка?
35. Розкрити суть прогресивної, пропорційної та регресивної податкової ставки. Що таке автоматичні чисті податки? Як визначаються чисті податки?
36. Які податки ми відносимо до прямих, а які до не прямих? Розкрити суть поняття сеньйораж, вмонтовані стабілізатори, ефекту витіснення.
37. Охарактеризувати державний борг, та в чому суть його: реструктуризації, викупу, капіталізації. Чим відрізняється зовнішній державний борг від внутрішнього?
38. Розказати про етапи розвитку сучасної міжнародної валютної системи.

39. Розказати про вплив зовнішньоекономічної діяльності на ВВП. Що таке дефіцит платіжного балансу?

Перелік питань до підсумкового контролю (денна форма)::

1. Виникнення економічної теорії, основні етапи і напрямки її розвитку.
2. Економічна думка в Україні та її розвиток в сучасних умовах.
3. Предмет, методи і функції економічної теорії.
4. Економічна теорія та економічна політика, їх взаємозв'язок.
5. Зміст економічної системи. Типи економічних систем.
6. Суспільне виробництво, суть, структура та проблеми його організації. Чинники суспільного виробництва (економічні ресурси).
7. Ефективність економіки. Крива виробничих можливостей.
8. Власність в економічній системі суспільства. Сучасні тенденції розвитку власності. Закон України "Про власність".
9. Роздержавлення і приватизація власності: суть, принципи, способи, межі і соціальні наслідки. Закон України "Про приватизацію майна державних підприємств".
10. Товар і його властивості. Класифікація товарів. Теорії вартості.
11. Виникнення, суть і функції грошей. Закон грошового обігу.
12. Суть, умови виникнення та принципи функціонування ринкової системи. Функції і структура ринку.
13. Особливості і проблеми формування соціально-ринкової економіки в Україні.
14. Інфраструктура ринку та її основні елементи.
15. Економічний зміст попиту і пропозиції. Закон попиту і закон пропозиції. Детермінанти попиту і пропозиції. Еластичність попиту і пропозиції.
16. Суть, види і функції ціни в ринковій економіці. Вплив держави на ціноутворення в умовах ринкової системи.
17. Конкуренція та її роль у функціонуванні ринкової економіки. Монополія як антипод конкуренції.
18. Подолання монополізму та захист економічної конкуренції в Україні в сучасних умовах. Закон України "Про захист економічної конкуренції".
19. Економічні функції держави в умовах ринку. Підвищення дієвості держави в Україні у сучасних умовах.
20. Необхідність, сутність та основні методи та форми державного регулювання ринкової економіки. Межі регулюючої діяльності держави.
21. Проблеми розвитку підприємництва в Україні у сучасних умовах. Державна підтримка малого підприємництва.
22. Суть підприємництва, його види, форми, функції та принципи. Закон України "Про підприємництво".
23. Організаційно-правові форми підприємництва у країнах з ринковою економікою та в Україні.
24. Підприємство у системі підприємництва. Суть і види підприємств.
25. Капітал як матеріальна основа підприємницької діяльності.
26. Особливості підприємництва в агропромисловому комплексі. Рентні відносини. Ціна землі.
27. Суть заробітної плати, її форми, системи, функції та елементи організації.
28. Суть і основні види витрат виробництва. Витрати виробництва в короткостроковому періоді.
29. Витрати виробництва у довгостроковому періодах. Ефект масштабу. Основні фактори зниження витрат виробництва.
30. Прибуток у ринковій економіці. Види і джерела прибутку.
31. Національна економіка: суть, структура і особливості.
32. Система національних рахунків. Основні макроекономічні показники.
33. Сукупний попит і сукупна пропозиція.
34. Споживання і заощадження: сутність і функції.

35. Інвестиції і фактори, що впливають на їх величину. Формування інвестиційного потенціалу в Україні в сучасних умовах.
36. Грошові системи та їх еволюція. Попит і пропозиція грошей.
37. Позичковий відсоток і його ставка. Фактори, що впливають на позичковий відсоток.
38. Кредитно-банківська система та її реформа в Україні.
39. Суть, структура і функції фінансової системи. Державний бюджет.
40. Податкова система і податкова політика держави. Вдосконалення податкової системи в Україні у сучасних умовах.
41. Економічне зростання, його суть, показники, типи і фактори.
42. Економічна рівновага і циклічність. Теорії економічних циклів, фази циклів, види циклів.
43. Інфляція, її суть, типи, форми прояву, причини та соціально-економічні наслідки інфляції. Проблема інфляції в Україні.
44. Безробіття, його причини і типи. "Ціна" безробіття.
45. Політика держави у галузі зайнятості і безробіття. Закон України "Про зайнятість населення".
46. Соціальний прогрес: зміст, критерії, показники, основні напрямки.
47. Доходи населення і джерела їх формування у ринковій економіці. Нерівність доходів.
48. Основні завдання та напрямки соціальної політики в Україні у сучасних умовах.
49. Доходи населення і джерела їх формування у ринковій економіці. Нерівність доходів.
50. Основні завдання та напрямки соціальної політики в Україні у сучасних умовах.
51. Суть світового господарства, етапи його розвитку та структура.
52. Сучасні форми міжнародного економічного співробітництва.
52. Об'єкт і предмет макроекономіки.
53. Функції макроекономіки.
54. Методи макроекономіки.
55. Модель економічного кругообігу.
56. Принципи розрахунку валового внутрішнього продукту.
57. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту.
58. Принципи та методи розрахунку валового національного продукту.
59. Відмінність валового національного продукту від валового внутрішнього продукту.
60. Принципи та методи розрахунку чистого національного продукту та національного доходу.
61. Індекси цін та їх значення в макроекономіці.
62. Номінальний та реальний валовий внутрішній продукт.
63. Інфлювання та дефлювання.
64. Циклічність як форма економічного розвитку.
65. Теорії економічного циклу.
66. Інвестиції та дохід.
67. Роль держави у змішаній економіці.
68. Розкрити суть класичної теорій макроекономічного регулювання.
69. Антиінфляційні заходи.
70. Податкова політика: вплив податків на доходи бюджету.
71. Зобразити графічно та розкрити суть кривої Лаффера.
72. Розкрити економічну суть державного бюджету. Що є об'єктами оподаткування та суб'єктами оподаткування? Що таке одиниця оподаткування та податкова ставка?
73. Суть світового господарства, етапи його розвитку та структура.
74. Сучасні форми міжнародного економічного співробітництва.
75. Що таке реальний валютний курс?
76. Що таке паритет купівельної спроможності?
77. В чому сутність валютної котировки?
78. Розкрити сутність фіксованого та плаваючого валютних курсів.
79. Що являє собою платіжний баланс?
80. З яких розділів складається платіжний баланс?

Перелік питань з курсу (для заочної форми навчання):

1. Внесок українських вчених у розвиток економічної науки.
2. Досвід вивчення економічної теорії студентами у вузах світу.
3. Сучасні школи економічної думки.
4. Формування економічного світогляду сучасного лікаря.
5. Сучасні проблеми розвитку товарного виробництва.
6. Сучасні проблеми економічного прогресу в Україні.
7. Проблема людини в системі суспільного виробництва в Україні.
8. Сутність людини економічної, її роль в економічній системі.
9. Проблеми грошового обігу та антиінфляційна політика в Україні.
10. Сучасні проблеми формування ринкової системи економіки в Україні.
11. Ринкові перетворення в охороні здоров'я України.
12. Сучасні моделі ринкової економіки та можливості їх використання в Україні.
13. Основні показники макроекономіки: ВВП, ЧНП, НД і національне багатство.
14. Проблеми суспільного відтворення та зростання на макрорівні.
15. Економічна криза 90-х років в Україні: причини і основні риси.
16. Антициклічні заходи економічної політики держави.
17. Сучасні проблеми фінансової системи України.
18. Бюджетна система України: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку.
19. Банківська система та її роль в економічному розвитку.
20. Фінансування системи охорони здоров'я в Україні.
21. Проблеми макроекономічного регулювання в сучасних умовах.
22. Державне регулювання економіки та його роль в розвитку охорони здоров'я України.
23. Проблеми зайнятості і соціального захисту в умовах ринкової економіки.
24. Системи оплати праці в охороні здоров'я.
25. Сучасні системи менеджменту: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
26. Розвиток підприємництва в Україні та його особливості в галузі охорони здоров'я.
27. Специфіка менеджменту в системі охорони здоров'я.
28. Проблема приватизації і перспективи розвитку приватних підприємств в медичній галузі.
29. Роль маркетингу в розвитку підприємницької діяльності.
30. Сучасні проблеми становлення маркетингу в системі охорони здоров'я України.
31. Шляхи підвищення ефективності використання виробничих фондів в галузі охорони здоров'я.
32. Сучасні проблеми податкової системи України.
33. Шляхи зниження собівартості продукції в умовах ринкової економіки.
34. Собівартість стоматологічної послуги.
35. Роль прибутку в розвитку сучасного виробництва.
36. Рентабельність стоматологічних закладів: сучасний стан, проблеми і перспективи.
37. Проблеми ціноутворення в умовах ринкових відносин.
38. Ціна стоматологічної послуги. Особливості її формування.
39. Державна політика цін на сучасному етапі розвитку ринкових відносин в Україні.
40. Сучасні проблеми управління економікою.
41. Доходи населення та їх структура.
42. Політика доходів в Україні.
43. Проблема соціального захисту і соціальної справедливості в Україні.
44. Аграрні відносини та їх вплив на систему охорони здоров'я.
45. Агропромисловий комплекс, його функції і структура.
46. Сучасні проблеми міжнародного співробітництва в світовому ринку.
47. Проблема досягнення економічного суверенітету України в сучасних умовах.

48. Місце України в світовій економіці.
49. Зовнішньоторговельна діяльність України: стан і перспективи розвитку.
50. Проблема Євроінтеграції України.
51. Глобальні проблеми людства та шляхи їх розв'язання.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

8.1. Основна:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник : у 2 кн./ С.М. Панчишин , П.І. Островерх, І.В.Грабинська та ін.; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Л. : Апріорі, 2017. – Кн.1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка . – 567с.
2. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 608 с.
3. . Економічна теорія. Навчальний посібник / Мацелюх Н. П., Касьяненко Л. М., Максименко І. А. та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 478 с.
4. Економіка: теорія і практика. Підручник / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
5. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Макроекономіка : навчальний посібник / Мацелюх Н. П., Максименко І. А., Теліщук М. М. та ін. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 456 с.
6. Політична економія : навчальний посібник / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, І. Ф. Лісна та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 280 с

8.2. Допоміжна:

1. Базилевич В. Д. Ринкова економіка: основні поняття і категорії / Базилевич В. Д., Базилевич К. С.– К.: Знання, 2008. – 263 с.
2. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник . «Знання», 2015.- 694с.
3. Базилевич В. Д. Філософія економіки. Історія: монографія / Базилевич В.Д., Ильин В.В. – К.: Знання, 2011. – 1198 с.
4. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі : пер.з англ. [Текст] / М. Блауг. – К. : Основи, 2001. 12. Вільямсон Олівер Е. Економічні інституції капіталізму : Фірми, маркетинг, укладання контрактів. – К. : Видавництво «АртЕк», 2001. – 472 с.
5. Бріль М. С. Макроекономіка : учебное пособие для самостоятельного изучения дисциплины для иностранных студентов всех направлений подготовки / М. С. Бріль, Е. Н. Клименко, О. Н. Крюкова. – Х. : Изд. ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2015. – 220 с.
6. Гронтковська Г. Е. Економічна теорія: навч. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік, О. І. Ряба ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2010. – 369 с.
7. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Політекономія: Навчальний посібник/ Мацелюх Н.П. та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 270 с.
8. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Мікроекономіка: Навчальний посібник/ Мацелюх Н.П. та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 298 с.
9. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Макроекономіка: Навчальний посібник/ Мацелюх Н.П. та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 285 с.
10. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – 9-те вид., переробл. і доповн. – К., Знання, 2014. – 710 с.
11. Економічна теорія: Політекономія: практикум: навч. посіб. / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2010. – 494 с.
12. Економічна теорія: політична економія: навч. посіб. / За ред. С. І. Юрія; Терноп. нац. екон. ун-т. – К. : Кондор, 2010. – 266 с.
13. Залюбінська Л. М. Мікроекономіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. М. Залюбінська, М. Л. Скорик; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ін-т математики, економіки та механіки. – О.: Астропринт, 2011. – 320 с.
14. Кейнс Дж. М. Избранные произведения: Пер.с англ. / Дж. М. Кейнс. – М.: Экономика, 1993. – 543с.

15. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс. – М.: Гелиос, 1999. – 352 с.
16. Макконнелл К. Р. Экономикс : принципы, проблемы и политика: пер. с англ. / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю. М. Флинн. – М. : Инфра-М, 2013. – 1028 с.
17. Макроекономіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. М. І. Зверькова; Одес. держ. екон. ун-т. – О.: Пальміра, 2007. – 247 с.
18. Макроекономіка: практикум: навч. посіб / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2010. – 550 с.
19. Мацелюх Н.П., Максименко І.А. Економічні теорії в системі наукових економічних знань [Текст] : Навчальний посібник / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, П.В. Круш, В.В. Мартиненко, М.М. Телішук та ін. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 226 с.
20. Мікроекономіка: підручник / За ред. А. П. Наливайка; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К.: КНЕУ, 2011. – 446 с.
21. Мікроекономіка: навч.-практ. посіб. для самост. вивч. дисципліни / За ред. О. Є. Попова; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2013. – 335 с.
22. Мікроекономіка: практикум: навч. посіб. / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2012. – 491 с.
23. Мэнкью Н.Г. Принципы экономики: учебник для вузов / Мэнкью Н.Г. – 4-е изд. СПб.: Питер, 2012. – 672 с.
24. Тарасевич Л. С. Микроэкономика: учебник [для вузов по экономическим специальностям] / Тарасевич Л. С., Гребенников П. И., Леусский А. И., С.-Петербург. гос. ун-т экономики и финансов – 6-е изд., перераб. и доп. – М.: Юрайт, 2011. – 541 с.
25. Туган-Барановський М.І. Політична економія. Курс популярний. – К.: Наук. думка, 1994.

8.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Бібліотечний інформаційно-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libportal.org.ua/>
2. Виртуальная электронная библиотека – ВВМ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.velib.com/>
3. Електронні каталоги бібліотек України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecatalog.name/>
4. Електронна бібліотека Lib.com.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.com.ua/>
5. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Українська бібліотека – «Джерело» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrlib.com/>

Ресурси органів державної влади:

1. Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс]: офіційне Інтернет-представництво. - Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://sfs.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт.- Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
9. Сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД) України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу:<http://unctad.org/en/>
10. Сайт Світового банку [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.

8.4. Міжнародні видання

1. Arrow K. J. The Economic Implications of Learning by Doing // Review of Economic Studies. – June 1962. – Vol.29. – P.155–173.
2. Blomstrom M. Transnational Corporations and Manufacturing Export from Developing Countries. – New York: United Nations, UN Centre on Transnational Corporations, 1990. – 115 p.
3. Borish M. S., Long M. F., Noel M. Banking Reforms in Transition Economies // Finance & Development. – September 1995. – Vol.32, №.3. – P.23–26.
4. Capital Flows in the APEC Region / Ed. by M. S. Khan and C. M. Reinhart. – Washington D.C.: International Monetary Fund. Occasional Paper 122, 1995. – 76 p.
5. Corbo V., Hernandez L. Macroeconomic Adjustment to Capital Inflows: Lessons from Recent Latin American and East Asian Experience // The World Bank Research Observer. – 1996. – Vol.11, №.1. – February. – P.61–85.
6. Corbo V., Schmidt K. Public Policies and Savings in Developing Countries // Journal of Development Economics. – 1991. – №.36 (1). – P.89–115.
7. Corden W. M. Macroeconomic Targets and Instruments for a Small Open Economy // The Singapore Economic Review. – 1984. – XXIX(2). – P.27–37.
8. Corker R., Feldman R. A., Habermeier K., Vittas H., Willigen T. van der. United Germany: The First Five Years: Performance and Policy Issues. – Washington D.C.: International Monetary Fund. Occasional Paper 125, 1995. – 74 p.
9. Cowling K., Sugden R. Transnational Monopoly Capitalism. – Brighton: Wheatshead Books; New York: St.Martin's Press, 1987. – 178 p.
10. Cushman D. O. Exchange Rate Uncertainty and Foreign Direct Investment in the United States // Weltwirtschaftliche Arch. – Tubingen, 1988. – Bd 124, H.2. – P.322–334.
11. Cushman D. O. Real Exchange Rate Risk, Expectations and the Level of Direct Investment // Review of Economics and Statistics, 1985. – Vol.67, №.2. – P.297–308.
12. Dabrowski M. Different Strategies of Transition to a Market Economy: How Do They Work in Practice?: Policy Research Working Paper 1579. – Washington, D.C.: The World Bank. Policy Research Department, Transition Economics Division, March 1996. – 47 p.
13. Ghosh S. R. Reverse Linkages: The Growing Importance of Developing Countries // Finance & Development. – March 1996. – Vol. 33, №.1. – P.38–41.
14. Gray P. H. Multinational Corporations and Global Welfare: an Extension of Kojima and Ozawa // Hitotsubashi Journal of Economics. – 1985. – Vol.26 (December). – P.125–133.
15. Gros D., Steinherr A. Winds of Change: Economic Transition in Central and Eastern Europe. – London and New York: Longman, 1995. – 544 p.
16. Iversen C. Aspects of the Theory of International Capital Movements. – Oxford: Oxford University Press, 1936.
17. Jacquemin A. International and Multinational Strategic Behaviour // Kyklos. –1989. – Vol.42, H.4. – P.505–511.
18. Mainardi S. An Appraisal of Different Theoretical Approaches and International Trade // Riv. Intern. di Scienze econ. E Commerciali. – Milano, 1987. – Vol.34, №.5. – P.431–452.

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Економічна теорія»
підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форми навчання) галузі знань 08 Право (спеціальність 081
Право), галузі знань 26 «Цивільна безпека» (спеціальність 262 Правоохоронна
діяльність)

Дисципліна «Економічна теорія» є науково-методологічним підґрунтям для опанування студентами конкретних економічних знань, необхідним фундаментом, на якому базується вивчення всіх інших економічних дисциплін. Передбачені програмою логіка та структура дисципліни відображають закономірності та особливості розвитку господарських систем, мотиваційні механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних ресурсів, специфіку перехідного періоду, проблеми ринкової трансформації економіки України та сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

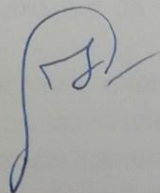
У цій дисципліні вивчаються питання ефективності господарювання фірми в ринкових умовах, можливості застосування теоретичних моделей у реальній дійсності. Досліджуються закони та закономірності економічного розвитку суспільства, розглядаються економічні цикли, соціально-економічні причини безробіття та інфляції, а також довгострокові тенденції зміни життєвого рівня населення.

Слід зазначити, що виклад матеріалу у програмі є логічним і послідовним, структурований з урахуванням існуючих реалій сучасного стану української економіки. Програма стисло й обґрунтовано дає студентам змогу орієнтуватися у питаннях базових методів пізнання та аналізу економічних процесів, також після вивчення дисципліни студенти вміють знаходити обґрунтовані рішення з економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю, необхідних для якісної підготовки майбутніх спеціалістів зі спеціальності 081 Право.

Робоча програма включає в себе питання загального тематичного наповнення дисципліни, семінарських занять, організації самостійної та індивідуально-консультаційної роботи.

Робоча програма к.е.н., доцента Корж М.А. може бути рекомендована до затвердження та використання у навчальному процесі.

Доцент, к.ю.н.,
в.о. завідувача кафедри
кримінальних розслідувань

О.А. Калганова

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Економічна теорія»
підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форми навчання) галузі знань 08 Право (спеціальність 081
Право), галузі знань 26 «Цивільна безпека» (спеціальність 262 Правоохоронна
діяльність)

Дисципліна «Економічна теорія» базується на основі узагальнення фундаментальних знань світової економічної думки і практики, висвітлює такі питання, як моделі суспільного розвитку, система відносин власності, виникнення та значення грошей в товарному виробництві, форми суспільного виробництва, економічні системи, власність, ринок, економічна динаміка, кон'юнктура, конкуренція, державне регулювання економіки, циклічні процеси коливання економіки, підприємництво та ін. Завданням дисципліни є вивчення функціонування ринкового господарства та обґрунтування вибору суб'єктами ринку способів оптимального використання обмежених ресурсів з метою задоволення потреб індивіда та суспільства на мікро- та макрорівні.

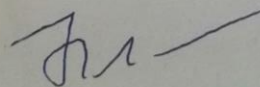
Навчальна дисципліна «Економічна теорія» належить до циклу природничо-наукових та загальноекономічних дисциплін. Вона є комплексною економічною дисципліною, що містить політичну економію, мікроекономіку, макроекономіку, історію економіки та економічної думки, державне регулювання, соціальну економіку, світову економіку, міжнародну економіку та інші. Питання, які розглядаються у дисципліні «Економічна теорія», мають важливе значення для майбутнього економіста, оскільки дозволяють застосовувати методи економічних досліджень для аналізу ефективності функціонування різних економічних систем, їх підсистем та окремих елементів; самостійно виконувати економічні розрахунки, пов'язані з обґрунтуванням раціонального поведіння суб'єктів ринку. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з економічною літературою, нормативно-правовими актами.

Робоча програма визначає зміст роботи зі студентами на лекційних та семінарських заняттях. Завдання до самостійної та індивідуально-консультаційної роботи складені таким чином, що спонукають аналізувати матеріал, який вони вивчають, навчають робити висновки і узагальнення, систематизувати здобуті знання. Також, важливим є те, що навчання за програмою дозволяє студентам набути певні практичні вміння.

Матеріал який висвітлено у програмі, охоплює усі ключові теми курсу і відповідає реаліям сьогодення. Структура зазначеної робочої програми дисципліни складена відповідно до вимог навчально-методичного відділу.

Зважаючи на високий науково-методичний рівень та її практичне значення в освітньому процесі, рекомендую її до затвердження та використання.

д.е.н., професор, професор
кафедри економічної політики

Н.П. Мацелюх